

NACIONALNA I
SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU

Ulica Hrvatske bratske zajednice 4
p. p. 550
10 000 Zagreb
Hrvatska
T +385 1 616 40 40
F +385 1 616 41 86
www.nsk.hr

Klasa:900-01/14-01/1
Ur. broj: 474-02-01-14-8
U Zagrebu, 24. lipnja 2014.

Veleučilišta/Visoke škole

n/p dekani/načelnici/ravnatelji

Predmet: Obavijest o dostavi, pohrani i objavi završnih radova veleučilišta i visokih škola u javnoj internetskoj bazi Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Poštovani,

Obavještavam Vas da Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu u suradnji sa Sveučilišnim računskim centrom Sveučilišta u Zagrebu (Srce) izrađuje infrastrukturu za prihvat, pohranu i objavu digitalnih inačica završnih radova polazeći od odredbi *Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* (2013.) prema kojem su veleučilišta i visoke škole dužne završne radove studija kopirati u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice.

Svim visokim školama i veleučilištima bit će omogućena izrada besplatnih institucijskih repozitorija završnih radova na infrastrukturi Srca i pod stručnim vodstvom NSK.

Premda veleučilišta i visoke škole, prema odredbama *Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju*, nisu obvezne uspostaviti vlastiti repozitorij završnih radova, korištenje takvog suvremenog alata za upravljanje digitalnim radovima olakšalo bi razmjenu podataka sa sustavom nacionalnog repozitorija završnih radova u NSK, pridonijelo ukupnoj kvaliteti sustava za dostavu i pohranu ocjenskih radova u sustavu visokog obrazovanja Republike Hrvatske, a svakako i povećalo kvalitetu rada te ugled veleučilišta/visoke škole.

Očekujemo da će usluga izrade repozitorija završnih radova biti raspoloživa veleučilištima i visokim školama početkom nove akademske godine (2014./2015.).

I. Provedba dostave/pohrane završnih radova u nacionalni repozitorij

Preporuča se uspostava repozitorija završnih radova visokih škola/veleučilišta u okviru nove usluge Srca. Nacionalni repozitorij koji će biti uspostavljen na istoj tehnologiji, pobirat će metapodatke i digitalne datoteke iz repozitorija ustanova te osigurati njihovu trajnu pohranu i javnu dostupnost.

Veleučilišta i visoke škole koje planiraju završne radove pohranjivati u koje druge, samostalno uspostavljene repozitorije (repozitorije izvan infrastrukture Srca), trebaju dostaviti NSK podatke o

OAI-PMH kompatibilnosti sustava (URL sučelja OAI) radi pobiranja u nacionalni repozitorij završnih radova. Tako uspostavljeni repozitoriji također se trebaju pridržavati svih ostalih zahtjeva koje NSK propisuje vezano za sadržaj i interoperabilnost metapodataka te oblik završnog rada primjeren za dostavu i pohranu.

Veleučilišta i visoke škole koje iz određenih razloga neće biti u mogućnosti uspostaviti repozitorij završnih radova na tehnologiji Srca i u njemu izrađivati metapodatke, trebaju o tome obavijestiti NSK kako bi se čim prije iznašlo rješenje za izradu metapodataka i dostavu završnih radova u nacionalni repozitorij. NSK će svaki pojedinačni slučaj zasebno razmotriti te ponuditi primjereno rješenje koje može uključivati izravan unos metapodataka i digitalnih inačica radova u nacionalni repozitorij (kako Zakon i propisuje) ili koju drugu način provedbe zakonske obveze veleučilišta/visoke škole.

II. Stručni i tehnički preduvjeti

Veleučilišta i visoke škole trebaju pohraniti završni rad u repozitorij u obliku jedne cjelovite datoteke u formatu pdf. Datoteka završnog rada treba sadržavati sve elemente propisane pravilnicima veleučilišta/visokih škola o oblikovanju završnih radova.

Radi osiguranja točnih podataka o radu, o postupku njegove izrade, obrane i objave, dostavljene datoteke završnih radova trebaju sadržavati i *obrazac s podacima o radu* kao sastavni dio datoteke završnog rada. Ti se podaci koji jednoznačno identificiraju završni rad (npr., naslov, autor, ključne riječi, vrsta završnog rada i sl.) unose u repozitorij završnih radova kako bi ih nacionalni repozitorij mogao preuzeti zajedno s datotekom rada ili se izravno unose u nacionalni repozitorij.

Zbog zaštite prava autora, uz završni je rad potrebno dostaviti i dopuštenje za javnu objavu rada s potpisom autora završnog rada. Također, predlaže se visokim školama/veleučilištima da student prilikom upisa potpiše izjavu kojom daje suglasnost za pohranu i javnu objavu svog završnog rada u javno dostupni institucijski i/ili nacionalni repozitorij.

Radi osiguranja cjelovitosti dostave i pohrane završnih radova, veleučilišta i visoke škole moraju dva puta godišnje dostavljati NSK popise završnih radova koji su obranjeni u njihovoj ustanovi.

Nadam se da ćemo zajednički, uz tehničku pomoć Srca te stručnu pomoć NSK, uspješno uspostaviti sustav dostave, pohrane i javne objave završnih radova u sustavu repozitorija završnih radova kako bismo proveli zakonske obveze te pridonijeli slobodnom pristupu digitalnim sadržajima u znanstvenoj i akademskoj zajednici.

S poštovanjem,

 Glavna ravnateljica

Dina Seiter-Šverko, prof.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. MZOS
3. SRCE
4. Pismohrana, NSK